

generadora. La desaparició de Fellini ha commogut Itàlia i el món sencer, però sobretot Itàlia perquè el missatge de Federico s'ha entès millor que mai: la supervivència de la poesia, del risc, de la dignitat artística en un país sovint en el caos moral. També la mort de José Luis ha tingut un efecte catàrquic, entre els que l'admiraven i van saber-li reconèixer, pagant-li amb l'amistat, i els que se n'adonen, ara que ja no hi és, del que ja sabien però no volien dir, que José Luis Guarner és un intel·lectual irrepètible, un escriptor d'afinadíssima literatura i un regal de sabiduria al servei del cinema. Les institucions

espanyola i catalana es desfaran amb premis. Aquests seran els cíncics que hauran fet tard. Afortunadament en el cas de José Luis, la calor personal dels crítics, dels directors, dels editors, dels escriptors que el volien i el respectaven li van arribar al llarg de tota la seva vida. I de tots els racons del món. El director de TVE, Ramon Colom, va resumir molt bé aquest estat d'ànim en la seva bella i inesperada aparició televisiva per fer un homenatge conjunt a Federico i José Luis. Amb emoció i fragilitat, Colom va anunciar un cicle de pel·lícules fellinianas sense interrupcions publicitàries (el gran monstre

contra el qual Fellini va lluitar) i un altre dedicat als films més estimats per Guarner. Un homenatge en tota la regla que és fàcil d'entendre. Perquè per Colom, com per tots nosaltres, representaven la fidelitat, el rigor, la cultura, allò que s'ha de preservar en un món on, com en el cas de TVE, el que mana és fer concessions inexplicables. Fer homenatge és una forma de regeneració moral, personal i col·lectiva.

En aquest aspecte, la regeneració, és l'única cosa capaç d'alleugerir el dolor per aquestes sobtades, cruels, indesitjables desaparicions. **Jordi Ballo**

Clinton perd Manhattan

Després de la victòria de Clinton, la intensa pressió fiscal dels demòcrates a Virgínia o Nova Jersey ha fet reviscolar de bell nou la revolta dels contribuents.

De sobte, els demòcrates de Bill Clinton han envellit un bon grapat d'anys. L'alcalde David Dinkins de Nova York ha perdut les eleccions: al final d'una campanya bel·licosa tingué més vots el candidat republicà, Giuliani. De la barreja babèlica de vots, la proposta de llei i ordre –el programa republicà de lluita contra el crim i la droga–, n'ha tret la part més grossa. Després de vint anys i un dèficit de tres milions de dòlars, Nova York torna a tenir un alcalde republicà, a pesar que els vots del registre demòcrata superen el registre republicà de cinc a u. Els “nou demòcrates” de Clinton hauran de fer alguna altra cosa, a més de glorificar –en xandall– la dècada dels anys 60, si és que no volen agreujar els resultats d'aquesta abrupta “tardor del descontentament”.

Duen que el nou alcalde Rudolph Giuliani té temperament, però que li falta carisma. Supervivents en part del gran èxode de la classe mitjana blanca, els pensionistes de Nova York han votat per la llei i l'ordre, amb el desig fervorós que s'acabi l'estranya coalició de minories que defensen la particularitat dels seus interessos, costi què costi. No és una imatge simpàtica de la ciutat veure els detectors de metall a la porta de les escoles, a fi que cap alumne hi entri una arma. També els nou arribats asiàtics o *hispanos* creuen en la necessitat d'ordre, ben convençuts de la conveniència de l'esforç individual a l'ho-

ra de ser algú als Estats Units, disposats a crear famílies que no generin delinqüència infantil.

Segons sembla, els jueus també votaren per Giuliani. Amb un expressiu suport del president Bill Clinton, Dinkins ha obtingut el vot negre i –segons ja diuen els cronistes– també els vots d'alguns electors ja morts, en exercici d'una fraudulència electoral ben pròpia dels temps legendaris de l'hegemonia demòcrata a la metròpoli de Nova York. No és debades que Dinkins fou elegit fa quatre anys –contra Giuliani– en una data recordada des d'aleshores com “el dia dels morts vivents”.

Encara és prest per a saber com reaccionarà Giuliani davant qualsevol tensió racial, però fins ara era considerat un home just, contra la màfia i la corrupció. El vigor del seu populisme anticrim ha fet forat en una ciutat on la criminalitat és la qüestió *number one*. Vet aquí una bona lliçó per als practicants d'aquell angelisme que dóna prioritat assistencial al culpable sobre l'innocent o que fa pagar multes a qui aparca malament i deixa lliures al carrer els lladres de cotxes. El columnista A. M. Rosenthal ha escrit que al final de la campanya va entendre que la gent de Nova York votaria per una qüestió de respecte: tot i que estimen la seva ciutat, saben que no obtenen el respecte civil que mereixen i per això no poden respectar el seu govern municipal.

Potser encara més incentivada per la

victòria de Clinton, la propensió demòcrata a fer experiments –al contrari del que recomanava Eugeni d'Ors– amb altres coses que no siguin la gasosa ha fatigat molts ciutadans. Abans fou a l'Ajuntament de Los Angeles –una victòria municipal republicana fins i tot impensable– i ara és a la ciutat de Nova York. Certament, la corporació bizantina d'interessos que és el partit demòcrata també evoca algunes propostes més conservadores, però aquesta vegada ha comptat el vot de càstig, com en la votació pels governadors de Virgínia a Nova Jersey. Després de la victòria de Clinton, ara veiem que la intensa pressió fiscal dels demòcrates a Virgínia o Nova Jersey ha fet reviscolar de bell nou la revolta dels contribuents.

La reactivació del partit republicà espera un nom, mentre fonamentalistes, conservadors de diversa filiació i llibertaris volen dominar la futura plataforma: molts parlen de Jack Kemp com de la gran esperança del republicanisme, però ara com ara tot val als despatxos del Capitoli i a les seus dels poderosos *think tanks*, a l'espera d'una nova coalició interna que refaci forces i perfilii idees, com va succeir abans que fos possible la victòria de Reagan. En tot cas, Washington encara està en mans dels guanyadors de novembre de l'any passat i el futur president republicà potser encara només és un estudiant universitari que toca algun instrument musical que no sigui el saxo. **Valentí Puig**